

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

SROVNÁVACÍ STUDIE

Právní úprava jména a příjmení ve vybraných zemích

*Legal regulation of names and surnames in the
selected EU countries*

Obsah:

SHRNUTÍ	4
ZÁKLADNÍ PŘEHLED	5
SLOVENSKO	6
RAKOUSKO	7
NĚMECKO	8
POLSKO	9
PORTUGALSKO	10
ŠPANĚLSKO	10
FRANCIE	11
UKRAJINA	12
ŠVÉDSKO	13
SLOVINSKO	14
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	15

Srovnávací studie č. 5.390
prosinec 2019
autor: Daša Smetanková

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: STUDIE
Název: Právní úprava jména a příjmení ve vybraných zemích	Typ edice: online, ISSN 2533-4131
Autoři: Smetanková, D.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1
Číslo: Srovnávací studie č. 5.390	První vydání edice: červenec 1991
Datum: prosinec 2019	Frekvence vydání edice: nepravidelná
Klíčová slova: jméno; příjmení; rodné jméno; dvojité jméno; neutrální jméno; příjmení po sňatku	Zaměření: srovnávací a analytické studie zpracované pro členy Parlamentu České republiky
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Anotace

Studie srovnává právní úpravu jména a příjmení ve vybraných zemích EU. Jednotlivé země byly vybrány tak, aby reprezentovaly země s přísnější regulací i země s volnější nebo žádnou regulací jmen a příjmení. Česká republika patří mezi země s nejpřísnější právní úpravou. Studie se zabývá problematikou volby jména dítěte a jejího omezení: existence seznamu povolených jmen nebo omezení počtu jmen. Dále se věnuje otázce jmen neutrálních, jež je upravena pouze v zemích, kde jsou jména genderově podmíněna. Studie rovněž srovnává regulaci příjmení. Příjmení dítěte se zpravidla odvíjí od příjmení rodičů, přičemž ve většině zemí je možné dát dítěti příjmení složené z příjmení obou rodičů. Ve Slovinsku a Anglii dokonce jakékoliv příjmení. Nakonec se studie zabývá také regulací změny příjmení v souvislosti s uzavřením manželství.

The study compares legal regulation of names and surnames in the selected EU countries. The countries were selected to represent stricter as well as less stringent and broader approach. The legal regulation of names and surnames in the Czech Republic is rather strict one. The study deals with the regulation of the name (first name) that parents can give to their child. Furthermore, it deals with the issue of gender neutral names. Although, in most of the countries, names are not conditioned by the gender. In general, children have surnames of their parents. In most of the countries, it is possible to give a child surname created from the combination of both of its parent's surnames. In Slovenia and England, it is possible to give a child any surname parents want. The study also compares the legal regulation of the change of the surname after the marriage.

Obsah

SHRNUTÍ	4
ZÁKLADNÍ PŘEHLED	4
SLOVENSKO	6
RAKOUSKO.....	7
NĚMECKO	8
POLSKO.....	9
PORTUGALSKO.....	10
ŠPANĚLSKO	10
FRANCIE.....	11
UKRAJINA.....	12
ŠVÉDSKO.....	13
SLOVINSKO	14
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	15

Shrnutí

Česká republika patří k zemím, které mají přísnější regulaci jmen a příjmení.¹ Určení jména a příjmení, podmínky pro jejich změnu jsou tak přesně stanoveny. Česká právní úprava odráží český pravopis, který používá ženskou i mužskou variantu příjmení i jmen. To je také důvodem, proč se česká právní úprava věnuje i jménům neutrálním. Ve většině analyzovaných zemí se právní předpisy problematické neutrálních jmen vůbec nevěnují, jelikož tyto tvary neznají. Změna jména na neutrální je tak možná jako jakákoliv jiná změna jména. Pouze v Polsku, Španělsku a Portugalsku neexistuje úprava neutrálních jmen navzdory tomu, že jména jsou genderově podmíněna.

Většina zemí omezuje volbu jména dítěte, pokud se jedná o jméno nějakým způsobem nevhodné: směšné nebo vulgární. Pouze v Rakousku, Portugalsku a na Slovensku existují v praxi také seznamy jmen, přičemž na Slovensku stačí dokázat, že dané jméno existuje. Výběr jména není téměř vůbec omezen např. ve Spojeném království, kde se omezení týká pouze čísel a znaků. I ve Spojeném království však v případě nevhodnosti jména upozorní příslušní úředníci rodiče na skutečnost, že dítě může mít s daným jménem v budoucnosti problémy.

Příjmení dítěte se primárně odvíjí od příjmení rodičů. V 9 z 11 sledovaných zemí je možné dát dítěti příjmení složené z příjmení obou rodičů. Ve Slovinsku nebo Spojeném království je možné dát dítěti i jakékoliv jiné příjmení.

V některých zemích nesouvisí uzavření manželství se změnou příjmení, změnit příjmení v souvislosti s uzavřením sňatku je tak možné, ale jedná se o stejnou změnu jako v případě jiného důvodu ke změně příjmení. V 8 z 11 sledovaných zemí je možné, aby oba manželé měli příjmení dvojitě, složené z obou jejich původních příjmení.

Česká právní úprava jmen a příjmení je nejvíce podobná německé, slovenské nebo rakouské. Na Slovensku je navíc specificky v zákoně upravena možnost zapsání jména nebo příjmení slovenských občanů, kteří mají i jiné než jenom slovenské občanství podle zvyklostí daného státu. V Německu neexistuje seznam povolených jmen, úředníci však mají při výběru jména pro dítě brát ohled na blaho dítěte. Jména nejsou podmíněna pohlavím. Rakouská právní úprava je o něco volnější než česká. Volněji je upravena podoba příjmení, kdy je možné dát dítěti příjmení dvojitě složené z příjmení obou rodičů. Dvojitě příjmení mohou užívat rovněž oba manželé po sňatku. Rovněž např. není omezen počet jmen. Nejvolnější úpravu – fakticky téměř žádná omezení má Spojené království.

Text níže přináší přehled právní úpravy jmen a příjmení v 11 zemích Evropy.² Přehled zemí níže je seřazen podle úpravy nejpřísnější až po nejvolnější.

¹ Jako jméno tato studie označuje křestní jméno (neboli osobní jméno podle občanského zákoníku) tak, jak je používáno toto označení v zákonu č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení.

² Slovensko, Slovinsko, Polsko, Německo, Rakousko, Francie, Španělsko, Portugalsko, Švédsko, Ukrajina, Spojené království

Základní přehled

Volba jména dítěte	
<i>Seznam povolených jmen</i>	Rakousko, Slovensko, Portugalsko
<i>Omezení počtu jmen</i>	Slovensko (3), Polsko (2), Španělko (2/jedno složené), Portugalsko (2/2 složené), Ukrajina (2)
<i>Jména podmíněna pohlavím</i>	Slovensko, Rakousko, Polsko, Španělsko (zrušeno od 7/2020), Portugalsko
Právní úprava neutrálních jmen	Slovensko, Rakousko
Omezení počtu příjmení	Slovensko (2), Rakousko (2), Polsko (2), Španělsko (2), Portugalsko (4), Francie (2), Ukrajina (2)
Příjmení dítěte	
<i>Možnost dvojitého příjmení dítěte složeného z příjmení matky a otce</i>	Rakousko, Polsko, Slovinsko, Španělsko (tradičně má každý 2 příjmení), Švédsko, Portugalsko, Francie, Ukrajina, Spojené království
<i>Možnost příjmení úplně jiného než je příjmení rodičů</i>	Slovinsko, Spojené království
Příjmení po sňatku	
<i>Možnost obou manželů používat dvojité příjmení složené z příjmení obou manželů</i>	Rakousko, Polsko, Slovinsko, Švédsko, Portugalsko, Francie, Ukrajina, Spojené království

Slovensko

Na Slovensku je problematika jména a příjmení upravena v samostatném zákoně č. 300/1993 Z.z., *o mene a priezvisku*³. Změnu příjmení při uzavření manželství upravuje zákon č. 36/2005 Z.z. *o rodine*⁴ a zápis jména a příjmení do matriky zákon č. 154/1994 *o matrikách*⁵.

Podle zákona *o mene a priezvisku* určují jméno dítěte rodiče dohodou. (§1 zákona *o mene a priezvisku*) Každý může mít nejvíce 3 jména. (§ 2 zákona *o mene a priezvisku*) „Nemožno určiť meno hanlivé, neosobné alebo domácku podobu mena, alebo prvé meno totožné s menom žijúceho súrodenca uvedeným v matrike na prvom mieste, alebo osobe mužského pohlavia určiť ženské meno a naopak. Tieto obmedzenia sa nevzťahujú na cudzojazyčné meno, ak je všeobecne známe, že takéto použitie mena je v súlade s tradíciou štátu, kde je takéto meno obvyklé. Na požiadanie matričného úradu tieto skutočnosti preukazuje rodič dieťaťa potvrdením zastupiteľského úradu cudzieho štátu.“ (§ 2 odst. 2 zákona *o mene a priezvisku*) V současnosti, v případě neobvyklého nebo cizojazyčného jména, již např. stačí uvést, že dané jméno lze nalézt na webu www.babynameworld.com a rodiče tak nemusí pracně dokazovat existenci jména potvrzením ze zastupitelských úřadů.⁶

Co se týče příjmení, obdobně jako v ČR nabývá občan SR po narození společné příjmení rodičů, nebo v případě, že rodiče mají příjmení různá, nabývá dítě příjmení jednoho z nich určené dohodu při uzavření manželství, nebo pokud nejsou manželé tak dohodou rodičů. (§4 zákona *o mene a priezvisku*) Na rozdíl od české úpravy se nahlíží také na ty děti, které mají vícero občanství. „Ak je dieťa štátnym občanom aj iného štátu, môže nadobudnúť priezvisko alebo priezviská (ďalej len "priezvisko") v súlade s jeho právnym poriadkom alebo tradíciou.“ (§ 4a zákona *o mene a priezvisku*) Tedy dohoda rodičů při uzavření manželství (uvedena v oddacím listu) v tomto případě není směrodatná a rodiče mohou po narození dítěte požádat o změnu příjmení v souladu s tradicí státu, kterého je dítě také občanem. Učinit tak však mohou až po narození dítěte, dohoda o příjmení v oddacím listu obsahuje slovenskou formu příjmení. Maximální počet možných příjmení právní úprava přímo nestanovuje, z úpravy příjmení dítěte však vyplývá, že pokud je dítě občanem pouze slovenské republiky, může získat pouze příjmení jednoho z rodičů. Dítě nemůže mít příjmení obou rodičů, pokud se nejedná o jejich společné příjmení (obdobně jako v ČR). V případě dítěte, které má rovněž jiné než slovenské občanství, je možné povolit také vícero příjmení, a to v závislosti na tradici daného státu a individuálním posouzení každého případu.

Změnu jména a příjmení je obdobně jako v ČR možno povolit zejména, když jde o jméno hanlivé nebo pokud k tomu existují závažné důvody. (§ 6 odst. 1 zákona *o mene a priezvisku*) „Zmena mena sa povolí vždy, ak štátny občan Slovenskej republiky, o ktorého meno ide, je aj štátnym občanom iného štátu a zmenou sa má dosiahnuť meno v tvare, ktorý je v súlade s právnym poriadkom alebo tradíciou tohto iného štátu.“ (§ 6 odst. 2 zákona *o mene a priezvisku*) Obdobně se také vždy povolí změna příjmení. (§ 6 odst. 5 zákona *o mene a priezvisku*) Používání neutrálního jména povolí okresní úřad fyzické osobě, u které probíhá změna pohlaví, a to na základě její žádosti a potvrzení zdravotnického zařízení, kde léčba probíhá. (§ 6 odst. 6 zákona *o mene a priezvisku*)

O povolení změny jména a příjmení rozhoduje okresní úřad na základě žádosti. (§ 9 zákona *o mene a priezvisku*) Na změnu jména není potřebné povolení (dělá se pouze prohlášením občana), pokud jde o změnu cizojazyčného jména na jeho slovenský ekvivalent a naopak; jména dítěte po jeho

³ Zákon č. 300/1993 Z.z., o mene a priezvisku

⁴ Zákon č. 36/2005 Z.z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁵ Zákon č. 154/1994 Z.z., o matrikách

⁶ Ondráš, O., Matriky budú uznávať aj mená z internetového zoznamu, Korzár, SME.sk [cit. 1. 11. 2019] Dostupné z <https://spis.korzar.sme.sk/c/4586169/matriky-budu-uznavat-aj-mena-z-internetoveho-zoznamu.html>

osvojení; nebo změna jména z důvodu změny pohlaví. (§ 7 odst. 1 zákona o mene a priezvisku)
V případě příjmení není potřebné povolení na jeho změnu, pokud:

- jde o změnu příjmení po rozvodu;
- pokud se jedná o výběr používání jednoho příjmení (pokud má osoba vícero příjmení);
- pokud se jedná o zápis ženského jména osoby jiné než slovenské národnosti bez koncovky slovenského přechylování nebo úpravu jména v souladu se slovenským pravopisem, nebo s pravopisem jazyka národnostní menšiny;
- v případě změny příjmení dítěte po osvojení;
- v případě změny pohlaví;
- v případě změny jména dítěte po uzavření manželství rodičů na příjmení určené dohodou pro jejich ostatní děti;
- v případě změny příjmení dítěte, jehož otec není známý, na příjmení společné s ostatními dětmi matky a jejího manžela. (§ 7 odst. 2 zákona o mene a priezvisku)

Změně příjmení po uzavření manželství se věnuje zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine. Právní úprava používání příjmení po uzavření manželství je podobná té v České republice. Ani na Slovenku není např. možné, aby oba snoubenci používali navzájem obě svá příjmení. Při uzavření manželství snoubenci souhlasně prohlásí, jestli:

- a) „priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom,
- b) si ponechajú svoje doterajšie priezviská, alebo
- c) priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom a jeden z nich si zároveň ako druhé priezvisko v poradí ponechá svoje doterajšie priezvisko; snúbenec, ktorý už má dve priezviská, uvedie, ktoré z doterajších priezvisk bude uvedené ako druhé priezvisko v poradí po uzavretí manželstva.“ (§6 odst. 3 zákona o rodine)

V případě, že si snoubenci ponechají svá příjmení, musí při uzavření manželství souhlasně prohlásit, které z těchto příjmení bude příjmením společných dětí. V případě, že si jeden ze snoubenců ke svému příjmení přidá příjmení druhého snoubence, bude příjmením dítěte společné příjmení rodičů. (§ 6 odst. 4 zákona o rodine)

Rakousko⁷

Ani v Rakousku, podobně jako v České republice, není možné dát dítěti jméno, které neexistuje. V Rakousku vydává seznam jmen Rakouský statistický úřad (*Statistik Austria*). V případě, že jméno vybrané rodiči v tomto seznamu není, musí rodiče prokázat jeho existenci v jiné zemi. Počet jmen však není omezen. Obdobně jako v ČR existují jména mužská a ženská, přičemž není možné dát muži jméno ženské a naopak. V případě zahájení léčby pro změnu pohlaví je možné změnit jméno na jméno neutrální.

Na základě občanského zákoníku (*Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch, ABGB*) získává dítě společné příjmení rodičů. V případě, že rodiče nemají stejná příjmení, může být jako příjmení dítěte určeno jedno z příjmení rodičů. Pokud toto příjmení sestává z vícera částí, lze ho jako příjmení dítěte použít celé nebo jeho části. Rovněž lze (na rozdíl od České republiky) dát dítěti příjmení složené z příjmení obou rodičů, v takovém případě však lze použít nejvíce dvě části těchto jmen. Části takto složeného příjmení je nutno oddělit pomlčkou. V případě, že neexistuje dohoda rodičů o příjmení dítěte, získává dítě automaticky jméno po matce, a to i v případě, že matka má jméno složené ze dvou příjmení. (§155-157 ABGB)

⁷ Zpracováno na základě odpovědi rakouského Parlamentu (Nationalrat) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

Manželé si mohou určit společné příjmení, v případě, že tak neučiní, zachovávají si svá předchozí příjmení. Rovněž si mohou ke svému společnému příjmení přidat také své předchozí příjmení, nebo jeho část v případě, že se společné příjmení skládá z vícera příjmení; obdobně v případě, že se jeho rodné příjmení skládá z vícera příjmení, může použít pouze jednu jeho část. Snoubenci si také mohou zvolit, že budou jako společné příjmení používat příjmení složené z příjmení obou snoubenců. V takovém případě však mohou použít celkem dvě části těchto příjmení. Příjmení složené z vícera příjmení musí být odděleno spojovníkem. (§ 93 ABGB) Zjednodušeně lze říci, že manželé si mohou ponechat svá původní příjmení, určit si společné příjmení jednoho z nich, společné příjmení sestávající z příjmení obou manželů, nebo také jeden z nich si může ke společnému příjmení přidat také své původní příjmení. Počet příjmení zákon přímo neupravuje. Omezení se týká pouze případů, kdy jsou vytvářena nová složená příjmení z příjmení, která již obsahují několik částí. V takovém případě je nutné si zvolit pouze jednu část příjmení, jež bude tvořit příjmení nové.

V Rakousku sice neexistuje přechylování ženských nebo mužských příjmení, občanský zákoník (§ 93a ABGB) však upravuje možnost přidat si rodovou verzi příjmení podle tradice jazyka, z něhož příjmení pochází. Případně je možné se rodové koncovky příjmení také vzdát.

Německo⁸

Jméno dítěte určují rodiče (opatrovníci). Seznam povolených nebo přípustných jmen neexistuje. Oblast se řídí předchozí judikaturou a zvyky. Registrační úřad nezapíše jméno dítěte, pokud to může ohrozit blaho dítěte. Vhodnost jména je kontrolována na základě předchozích zkušeností, tradice apod. V případě, že rodiče dají dítěti jméno neobvyklé, neexistuje povinnost rodičů prokázat vhodnost nebo existenci daného jména. Oficiální limit počtu jmen také neexistuje, avšak i v tomto případě kontroluje úřad, jestli neexistuje možné ohrožení blaha dítěte.

Obecně je použití neutrálních jmen možné, jména nejsou genderově podmíněna, tedy používání neutrálních jmen není nijak regulováno. Příjmení v Německu nemají mužskou a ženskou formu. Pokud osoba podstoupí změnu pohlaví, může požádat o změnu jména. Postup stanovuje zákon o změně jména a určení pohlaví ve zvláštních případech (*Transsexuellengesetz, TSG*)⁹. Postup mohou využít němečtí občané, lidé bez občanství, cizinci bez domova s pobytem v Německu, cizinci, kteří získali azyl, nebo uprchlíci s pobytem v Německu. Postup se také vztahuje na cizince s povolením k trvalému nebo přechodnému pobytu v Německu, u kterých země původu nemá srovnatelné předpisy.

Pro příjmení platí princip neměnitelnosti. Ve výjimečných případech a z vážných důvodů může být změna příjmení provedena v souladu se zákonem o změně jména (*Namensänderungsgesetzes, NamÄndG*)¹⁰. Postup se vztahuje na občany Německa, lidi bez občanství, cizince bez domova s pobytem v Německu, cizince, kteří získali azyl, nebo uprchlíky s pobytem v Německu. Vícenásobné příjmení (tedy příjmení složené z více jmen) není přípustné. Získat vícenásobné příjmení je možné pouze sňatkem.

Pokud mají rodiče společné příjmení, získá dítě toto příjmení. V případě, že jeden z manželů při sňatku ke společnému příjmení připojil také příjmení původní, může získat dítě pouze společné příjmení rodičů. V případě, že rodiče nemají společné příjmení, mohou se dohodnout, které z těchto příjmení bude příjmení dítěte. Kombinace obou jmen není možná. Pokud dohoda rodičů

⁸ Zpracováno na základě odpovědi německého Parlamentu (Bundestag) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

⁹ Zákon dostupný zde <https://www.gesetze-im-internet.de/tsg/BJNR016540980.html>

¹⁰ Gesetz über die Änderung von Familiennamen und Vornamen, NamÄndG [cit. 1. 11. 2019] Dostupné z http://www.gesetze-im-internet.de/nam_ndg/

není možná, rozhodne o příjmení dítěte soud. Dohoda o příjmení prvorozeného dítěte pak platí i pro ostatní děti. Regulace je tak stejná jako ta česká.

V případě uzavření manželství si manželé zpravidla určují společné příjmení. Manželé si mohou ponechat také svá původní příjmení. Kromě toho je možné obdobně jako v ČR, aby si partner, kterého původní příjmení není příjmením společným, připojil toto své původní příjmení k příjmení společnému. Může tak však učinit pouze jeden z manželů. Pořadí jmen tohoto dvojitého příjmení však není stanoveno a lze si jej zvolit. V případě, že jeden z manželů, který si chce ke společnému příjmení připojit příjmení původní, přičemž toto původní příjmení je již příjmení složené, může si k příjmení připojit jenom jedno z příjmení.

Polsko¹¹

V Polsku je problematika jmen a příjmení upravena primárně zákonem o změně jména a příjmení (*2008/1414 Ustawa o zmianie imienia i nazwiska*)¹² a zákonem o matrikách (*2014/1741 Prawo o aktach stanu cywilnego*)¹³.

V Polsku neexistuje seznam povolených jmen, výběr jména dítěte je omezen pouze tím, že se nesmí jednat o jméno zdrobnělé, směšné, neslušné, nebo takové, které neumožňuje rozlišovat pohlaví. Jméno tedy musí indikovat pohlaví osoby. Počet jmen je omezen na dvě.

Změna jména i příjmení je možná pouze z vážných důvodů. Jedná se zejména o změnu jména nebo příjmení:

- které je zesměšňující nebo nedůstojné,
- na jméno nebo příjmení, které osoba používá,
- na jméno nebo příjmení, které bylo nezákonně změněno,
- na jméno nebo příjmení, které má osoba v souladu s právními předpisy země, jejíž je osoba také státním občanem.

V obecné rovině se příjmení může skládat maximálně ze dvou částí. Výjimkou je situace, kdy si polský občan, který je zároveň občanem jiné země a v souladu s právem této země má příjmení sestávající např. ze tří částí, může své příjmení v Polsku změnit na příjmení používané v zahraničí, které se skládá ze tří částí.

Pravidla pro tzv. neutrální jména v Polsku neexistují. Pro změnu jména nebo příjmení v případě podstoupení změny pohlaví platí stejná pravidla, jako pro jakoukoliv jinou změnu jména nebo příjmení.

Dítě získává příjmení v souladu s prohlášením rodičů. Tedy pokud mají rodiče příjmení společné je toto příjmení také příjmením dítěte. V případě, že mají příjmení odlišná, určí se jméno dítěte podle dohody rodičů. Rovněž je možné dát dítěti příjmení složené z příjmení rodičů – pořadí příjmení je možné zvolit. Pokud si pořadí nezvolí, bude jako první uvedeno příjmení matky. Pokud předem nedojde k určení příjmení, získá dítě automaticky příjmení složené z příjmení matky a otce, v tomto pořadí.

Podle zákona o rodině a opatrovnictví (*1964/59 Kodeks rodzinny i opiekuńczy*)¹⁴ učiní manželé při uzavření sňatku prohlášení o svých příjmeních. Tradičně si manželka bere příjmení manžela a

¹¹ Zpracováno na základě odpovědi polského Parlamentu (Senat) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

¹² Dz.U. 2008 nr 220 poz. 1414, Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska [cit. 10. 10. 2019] Dostupné z <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20082201414>

¹³ Dz.U. 2014 poz. 1741, Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego [cit. 10. 10. 2019] Dostupné z <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20140001741>

¹⁴ Dz.U. 1964 nr 9 poz. 59, Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy [cit. 10. 10. 2019] Dostupné z <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19640090059>

to je pak jejich společným příjmením. Společným příjmením může být také příjmení manželky. Zároveň je však umožněno si ke svému příjmení přidat i příjmení manžela. Přidat příjmení manžela si mohou zároveň oba manželé. Zvolit si rovněž mohou pořadí příjmení. Tudíž na rozdíl od České republiky mohou oba používat složené příjmení ze svých původních příjmení. Omezením je pouze, že příjmení může sestávat nejvýše ze dvou příjmení. Tedy v případě, že jeden z manželů má jako své příjmení příjmení složené, může si vybrat, jestli bude dále používat své složené příjmení, k jeho části připojí příjmení druhého z manželů, nebo přijme pouze jeho/její příjmení.

Portugalsko¹⁵

Podle ustanovení občanského zákoníku určují jméno dítěti jeho rodiče, v případě, že nedojde k dohodě rodičů, rozhodne o jméně soud. Podle zákona o občanském registru může celé jméno osoby být složeno z maximálně 6 jednoduchých nebo složených slov, ze kterých pouze 2 mohou být jménem a 4 příjmením.

Jména musí být portugalská, vybraná z těch, která jsou uvedena v portugalské onomastice a foneticky přizpůsobena do portugalštiny. Jména nesmí vyvolávat pochybnosti o pohlaví nositele. V Portugalsku existuje (obdobně jako v ČR) seznam povolených jmen. Cizí jména jsou povolena v jejich původní podobě v případě, že žadatel o zápis jména (samotná osoba nebo rodič v případě dítěte) je cizinec, nebo se v cizině narodil, nebo má jinou než portugalskou národnost.

Jako příjmení dítěte (nebo jiného žadatele o zápis) může být zvoleno jedno nebo více příjmení obou nebo jednoho z rodičů, nebo příjmení, na které mají rodiče nárok, a to v jakémkoliv pořadí.

Jak již bylo uvedeno, jména v Portugalsku jsou podmíněna pohlavím. Neutrální jména však nejsou nijak upravena. V případě změny pohlaví, nebo pokud genderová identita osoby neodpovídá pohlaví zapsanému v registru, je nutné požádat o změnu pohlaví úředně v registru, s čímž je následně spojena i změna jména. Osoby s intersexuální identitou mohou požádat o změnu pohlaví v registru v momentě, kdy se jejich genderová identita projeví.

Změna příjmení bez povolení je možná v případě: uzavření manželství, adopce, určení rodičovství, opravy záznamů kvůli chybě, návratu k dřívějšímu příjmení z důvodu rozvodu, návratu k příjmení, které bylo původně určeno, ale nebylo povoleno v čase vydání rodného listu. Povolení úřadu je nutné v případě změn příjmení: následujících po změně pohlaví, následujících po změně pohlaví dítěte, dítěte, a při ponechání si příjmení bývalého partnera.

Při sňatku si mohou manželé připojit ke svému příjmení příjmení druhého manžela, a to pouze za předpokladu, že si to své příjmení ponechají. V případě rozvodu si mohou příjmení manžela ponechat pouze s jeho souhlasem, nebo pokud tak rozhodne soud.

Španělsko¹⁶

Výběr jména je omezen jeho délkou: jméno se může skládat maximálně ze dvou jmen, nebo z jednoho složeného jména. Zapsána nebudou jména, která mohou osobu objektivně poškodit, nebo jména, která mohou vést k zaměnění identity nebo pohlaví osoby (od července roku 2020 má začít platit nový zákon, který již podmínku nezaměnitelnosti pohlaví podle jména jako důvod odmítnutí registrace jména neuvádí).¹⁷ Podobně jako v ČR je v zákoně uvedena nemožnost zaregistrovat jméno živého sourozence, a to i v případě varianty jména v cizím jazyce. Seznam

¹⁵ Zpracováno na základě odpovědi portugalského Parlamentu (Assembleia da republica) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

¹⁶ Zpracováno na základě odpovědi španělského Parlamentu (Congreso de los Diputados) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

¹⁷ Text nového zákona je k dispozici zde: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-12628&p=20180612&tn=1#a51>

jmen nemají úředníci k dispozici a je na nich, aby určili, zda jméno odpovídá zákonným podmínkám.

Co se týče neutrálních jmen, tato problematika není legislativně upravena, nicméně od roku 2020 již jména nebudou podmíněná pohlavím. Osoba, která si bude chtít změnit jméno na neutrální z jakéhokoliv důvodu, může jednoduše sledovat proceduru na změnu jména.

Ve Španělsku mají lidé dvě příjmení; tradičně je první příjmení po otci a druhé po matce; v současnosti však již jejich pořadí může být také opačné. O pořadí příjmení rozhodují rodiče.

V případě sňatku nedochází automaticky ke změně příjmení. Obdobně není ani tradicí ve Španělsku měnit si příjmení v souvislosti s uzavřením manželství.

Změnu příjmení povolí příslušný úřad, pokud se jedná o změnu:

- pořadí příjmení,
- připsání předložky „de“ (z) k prvnímu příjmení, nebo spojky „y/i“ (a) mezi příjmení,
- příjmení dětí, pokud se jedná o přizpůsobení jejich příjmení k příjmení rodičů,
- zapsání podle španělského pravopisu/zvyklostí,
- příjmení dětí v případě opravy příjmení na jejich příjmení před opravou,
- pokud nové příjmení je fakticky používáno danou osobou,
- příjmení, které je v rozporu s důstojností, nebo způsobuje vážné problémy jejímu nositeli.

Cizinci, kteří získali státní občanství Španělska, si mohou ponechat své původní příjmení, pokud nejsou v rozporu s veřejným pořádkem. Obdobně mohou občané Španělska, pokud mají občanství rovněž jiného státu EU, vykonat změny v příjmení v souladu s pravidly daného státu.

Francie¹⁸

Podmínky výběru jména dítěte ve Francii stanovuje občanský zákoník (*Code Civil*) v článcích 55 a 59. Jména dítěti vybírají rodiče. Výběr jména není nijak omezen (neexistuje seznam jmen), zvolena mohou být jak jména cizí, tak například zdobnělá. Výběr jména musí však respektovat určitá pravidla, zejména musí být v zájmu dítěte. Jméno také musí být napsáno v latinské abecedě, nejsou povoleny abecední znaky, které francouzština nepoužívá. Počet jmen není omezen.

Při zápisu jména na registračním úřadu (*civil registrar*), upozorní státní úředník odpovědné orgány (státního zástupce) v případě, že zvolené jméno jde proti zájmům dítěte (je např. směšné nebo vulgární), nebo v případě, že zvolené jméno jde proti zájmům třetí strany, která má právo na ochranu jména (jako jméno nesmí být zvoleno příjmení jiné osoby, pokud by se jednalo o uzurpaci jména). V těchto případech se může státní zástupce obrátit na rodinný soud, který může požadovat vymazání jména z registru.

Při zápisu jména dítěte do registru musí být přesně stanovena formulace jména a určeno, která ze jmen jsou jednoduchá jména a která složená, případně jestli jsou složená jména oddělená mezerou nebo pomlčkou. Jako obvykle používané jméno lze zvolit kterékoliv ze zapsaných jmen. Regulace se nezabývá jmény neutrálními pravděpodobně také z důvodu, že se striktně nerozlišují mužská a ženská jména.

Volba příjmení dítěte je regulována v článcích 311-21 až 311-24-1 občanského zákoníku. Rodiče určují příjmení dítěti. Dohoda o příjmení může být učiněna před nebo po učinění zápisu o narození. V případě, že neexistuje dohoda o příjmení dítěte, má dítě získat příjmení po rodiči, kterého rodičovství bylo zapsáno dříve. Dítě může získat příjmení po otci, po matce nebo obě příjmení po matce i otci a to v pořadí, ve kterém si zvolí, oddělené mezerou. Jediným omezením je, že v případě, že rodiče již sami mají 2 příjmení po otci i matce, mohou svému dítěti dát jenom jedno

¹⁸ Zpracováno na základě odpovědi francouzského Parlamentu (Assemblée nationale) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

z těchto příjmení. Složená příjmení existující před rokem 2005 jsou brána jako jednoduchá příjmení.

Podmínky změny jména nebo příjmení jsou stanoveny v občanském zákoníku v člancích 61 až 61-4. Jméno nebo příjmení je možné změnit na základě žádosti v případě legitimních důvodů. Náklady na administraci změny jména nese žadatel. Mezi legitimní důvody na změnu jména nebo příjmení patří zejména případy, kdy je jméno směšné nebo pejorativní, pokud by mohlo dojít k vymizení rodinného příjmení, pokud žadatel jméno fakticky používá, pokud žadatel chce sjednotit příjmení se svými sourozenci apod.

Článek 225-1 občanského zákoníku upravuje používání příjmení po sňatku. Manžel nebo manželka mohou používat příjmení druhého partnera. Uzavření sňatku automaticky nevede ke změně příjmení. Po uzavření sňatku je možné používat nadále svá příjmení, zvolit si jako společné příjmení příjmení jednoho z partnerů, jeden z manželů nebo oba mohou používat spojená příjmení pozůstávající z obou příjmení manželů, a to ve zvoleném pořadí. Výběr příjmení manželů neovlivňuje příjmení dítěte.

Ukrajina

Občanský zákoník (*Цивільний кодекс*)¹⁹ v čl. 28 stanovuje, že jméno fyzické osoby, která je občanem Ukrajiny, sestává z příjmení, jména a patronymika (jméno odvozené od jména otce), nestanoví-li zákon nebo zvyklost národnostní menšiny, ke které občan patří, jinak. Čl. 294 občanského zákoníku stanovuje, že každý jednotlivec má právo na osobní jméno, přičemž každý má právo zapsat své jméno a příjmení v souladu se svou národní tradicí.

Jméno dítěte je určeno na základě dohody rodičů (*čl. 146 Сімейний кодекс*). V případě, že se dítě narodilo svobodné matce bez přítomnosti otce, rozhodne o jméně dítěte matka. Dítě může mít nejvýše dvě jména, pokud zvyk národnostní menšiny, ke které patří matka nebo otec, neurčí jinak. Výběr jména není nijak legislativně omezen, je však pravděpodobné, že úřady by rodiče upozornily na nevhodnost některého směšného nebo vulgárního jména apod.²⁰ Článek 146 zákona o rodině dále upravuje patronymikum dítěte. Patronymikum je určeno podle jména otce. V případě, že se dítě narodí nevdané ženě a není určeno otcovství dítěte, určí se patronymikum podle osoby, kterou matka označí jako otce.

Podle zákona o rodině (*čl. 145 Сімейний кодекс*)²¹ je příjmení dítěte určeno příjmením rodičů. Pokud mají rodiče různá příjmení, je příjmení dítěte dáno jejich dohodou. Rodiče, kteří mají různá příjmení, mohou svému dítěti dát příjmení složené z obou jejich příjmení. Příjmení dítěte se podle čl. 148 zákona o rodině změní v případě dítěte do sedmi let, když se změní příjmení rodičů. Pokud je dítě starší 7 let a jeho rodiče změní příjmení, změní se příjmení dítěte pouze s jeho souhlasem. V případě změny příjmení jednoho z rodičů může být příjmení dítěte změněno se souhlasem obou rodičů a v případě, že je dítě starší sedmi let, i s jeho souhlasem. Na žádost rodičů může být dítěti mladšímu 14 let změněno příjmení, které má po jednom z rodičů, na příjmení druhého rodiče. V případě, že otec dítěte změnil své jméno, změní se patronymikum dítěte, jež je starší 14 let, pouze s jeho souhlasem. Čl. 231 upravuje dále změnu jména, příjmení a patronymika při adopci. Při uzavření manželství podle čl. 35 zákona o rodině si manželé určí, jestli budou používat příjmení jednoho z nich jako společné, nebo budou používat nadále svá rodná příjmení. Rovněž si mohou zvolit užívání dvojitého příjmení (složeného z příjmení obou manželů), a to oba nebo pouze jeden z nich. V případě, že chtějí oba užívat příjmení složené, dohodou určí, které příjmení budou užívat

¹⁹ Dostupný v ukrajinštině [cit. 30. 10. 2019] zde <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

²⁰ Стаття 294. Право на ім'я, legalexpert.in.ua [online] [cit. 31. 10. 2019] Dostupné z <http://legalexpert.in.ua/komkodeks/gk/79-gk/655-294.html>

²¹ Dostupný v ukrajinštině [cit. 30. 10. 2019] zde <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

jako první. Počet příjmení je omezen na dvě s tím, že toto omezení neplatí pro příslušníky národnostních menšin, pokud jejich zvyklosti udávají odlišný počet příjmení. Pokud jeden z manželů již před sňatkem užíval příjmení složené, může nahradit jednu část příjmení příjmením druhého z manželů.

Právo na změnu jména a příjmení je stanoveno v čl. 295 občanského zákoníku. Fyzická osoba, která dosáhla věku 16 let, má právo podle svého uvážení změnit své jméno nebo příjmení. Osoba, která dosáhla věku 14 let má právo změnit své jméno nebo příjmení se souhlasem rodičů nebo jednoho z nich (pokud druhý rodič nežije nebo je právně nezpůsobilý apod.). Osoba starší 14 let může změnit své patronymikum v případě, že její otec změnil své jméno, nebo byl vymazán z rodného listu jako otec. Příjmení, jméno a patronymikum lze změnit také v případě adopce. Příjmení může být rovněž změněno v případě uzavření manželství, rozvodu nebo neplatnosti manželství. Důvodem pro odmítnutí změny jména a příjmení je: zahájení trestního řízení proti žadateli; právoplatné odsouzení za trestný čin; oficiální žádost zahraničních orgánů činných v trestním řízení o pomoc při pátrání po žadateli; podání nepravdivých informací žadatelem. Samotný postup při posuzování žádosti o změnu jména nebo příjmení občanů Ukrajiny je stanoven usnesením vlády.²² Samotná právní úprava se nevěnuje a nijak neomezuje změnu jména z mužského na ženské (a naopak) nebo neutrální, i v případě, že neproběhla změna pohlaví.

Švédsko²³

Problematika jména a příjmení je ve Švédsku upravena v zákoně o osobních jménech (*Lag om Personnamn 2016:1013*).²⁴ Každému dítěti má být přiděleno jedno nebo více jmen. (§26) Počet jmen není omezen. Dané jméno může být zapsáno, pouze pokud to nevede k trestnému činu, pokud nezpůsobuje újmu nositeli, nebo pokud je vhodné jako jméno. (§28) Nicméně jména nejsou genderově podmíněna, tedy mužská jména mohou být zapsána ženě a naopak. Neexistuje právní úprava jmen neutrálních.

Co se týče příjmení, dítě může získat (§4 zákona o osobních jménech):

- příjmení rodičů, nebo jednoho z rodičů,
- dřívější příjmení jednoho z rodičů,
- dvojité příjmení složené z příjmení jednoho a druhého rodiče,
- příjmení, které je složeno ze jména jednoho z rodičů doplněného o příponu „-son“ nebo „-dotter“ (syn nebo dcera)
- příjmení, které má společné dítě rodičů.

Podle § 9 zákona o osobních jménech, je možné změnit příjmení na:

- příjmení rodičů, nebo jednoho z rodičů,
- dřívější příjmení jednoho z rodičů,
- dvojité příjmení složené z příjmení jednoho a druhého rodiče,
- příjmení, které je složeno ze jména jednoho z rodičů doplněného o příponu „-son“ nebo „-dotter“ (syn nebo dcera)

Od roku 2017 je možné si změnit příjmení na jakékoliv přímení, které má více než 2000 lidí, např. Andersson nebo Eriksson. (§16 zákona o osobních jménech) Za určitých podmínek může osoba

²² ПОСТАНОВА Про затвердження Порядку розгляду заяв про зміну імені (прізвища, власного імені, по батькові) фізичної особи (N 915/2007). Dostupné (cti. 31. 10. 2019] zde <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/915-2007-%D0%BF>

²³ Zpracováno na základě odpovědi švédskeho Parlamentu (Riksdag) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

²⁴ Lag om Personnamn 2016:1013 [it. 1. 11. 2019] Dostupné z https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20161013-om-personnamn_sfs-2016-1013

změnit příjmení také na nově vytvořené příjmení, to však nesmí být zaměnitelné s existujícím příjmením, literárním nebo uměleckým dílem. (§14 - 15, §17 zákona o osobních jménech) Příjmení je rovněž možné změnit na příjmení, které bylo v rodině po více než 2 generace. (§ 18 zákona o osobních jménech) Rovněž je možné změnit příjmení zpět na dřívější příjmení. (§19 zákona o osobních jménech)

Při uzavření manželství si snoubenci mohou ponechat svá příjmení, používat příjmení jednoho z nich, nebo jeden nebo oba mohou používat příjmení složené z jejich dřívějších příjmení. Při vytvoření složeného příjmení nezáleží na pořadí a příjmení mohou být spojena pomlčkou. Zákon o osobních jménech se vztahuje na občany Švédska, a také na občany Norska, Dánska a Finska s pobytem ve Švédsku. Ostatní cizinci se mohou řídit ustanovením zákona dobrovolně.

Slovinsko²⁵

Problematika jména a příjmení je ve Slovinsku upravena zákonem o osobních jménech (*Personal Name Act - Official Gazette of RS No. 20/06 and 43/19*)²⁶. Právo na svobodnou volbu osobního jména může být omezeno pouze, pokud je to nutné k ochraně veřejné bezpečnosti, morálky nebo práv a svobod ostatních lidí. Osobní jméno má garantovat totožnost občana a chránit jeho osobnost a důstojnost. Osobní jméno se skládá ze jména a příjmení. Rodiče musí stanovit osobní jméno dítěte do 30 dnů od narození. Osobní jméno dítěte je určeno dohodou rodičů. Dítě může získat příjmení jednoho z rodičů nebo příjmení skládající se z příjmení obou rodičů. Rodiče však také mohou dát dítěti jiné příjmení než jejich vlastní.

V případě, že odpovědný úřad zjistí, že osobní jméno dítěte bylo stanoveno v rozporu s článkem zákona, podle kterého má garantovat totožnost občana a chránit jeho osobnost a důstojnost, a že toto osobní jméno může poškodit zájmy dítěte, upozorní úřad na tuto skutečnost rodiče. V případě, že rodiče neurčí dítěti jiné osobní jméno do 15 dnů, zapíše se do registru jméno původní, avšak odpovědný úřad upozorní na tento případ příslušný sociální úřad, který může v souladu se svými kompetencemi zasáhnout v případě problémů s péčí o dítě nebo výchovou dítěte. V případě, že rodiče nejsou schopni dosáhnout dohody o osobním jménu dítěte, pomůže jim k dosažení dohody odpovědný sociální úřad, který zohlední ochranu práv a nejlepší zájmy dítěte. Pokud i navzdory pomoci úřadu nedojde k dohodě o osobním jménu, bude spor vyřešen soudem.

Jméno i příjmení se mohou skládat ze slova, vícera slov nebo nedělitelných jednotek, nebo slov nebo nedělitelných jednotek nebo písmen. Z toho vyplývá, že počet jmen a příjmení není omezen. Občan, kterého jméno se skládá z několika jmen (nebo slov) si může určit zkrácením osobní jméno pro právní úkony. Takovéto osobní jméno určeno pro právní úkony se nesmí skládat z jednopísmenného jména nebo příjmení. Naopak však takovéto jméno může obsahovat zkrácené jméno nebo příjmení, nesmí však obsahovat pouze zkratky.

Právní úprava ve Slovinsku nezná pojem neutrální jméno a ani nijak speciálně neupravuje změnu jména osob v procesu změny pohlaví. Obdobně však nejsou určena jména ženská nebo mužská. Změnit osobní jméno (tedy celé jméno, jak jméno, tak příjmení) je možné, a to buď na žádost občana, nebo změnou rodinných vztahů (např. uzavřením manželství). Změna osobního jména (nebo části) není povolena v případě, že občan byl pravomocně odsouzen za trestný čin až do vykonání trestu.

²⁵ Zpracováno na základě odpovědi slovinského Parlamentu (Državni Zbor) v rámci sítě European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dotaz č. 4189

²⁶ Zakon o osebnem imenu (Uradni list RS, št. 20/06 in 43/19) [cit. 10. 10. 2019] Dostupné z <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO3890>

V případě uzavření manželství nebo partnerství si mohou manželé (partneři) ponechat svá původní příjmení, zvolit si používání společného příjmení jednoho z manželů (partnerů) nebo přidat ke svému příjmení ještě příjmení manžela (partnera) - a to v jakémkoliv pořadí. Mohou tedy oba používat příjmení složené z příjmení obou manželů/partnerů. V případě, že zvolené příjmení následně obsahuje více než dvě slova nebo neoddělitelné jednotky, musí si manželé (partneři), nebo jeden z nich určit příjmení pro právní úkony. V případě, že uzavře občan Slovinska manželství (partnerství) s občanem jiného státu a to před autoritami tohoto státu, může používat příjmení určené při uzavření manželství ve formě, která je obvyklá ve státě partnera, pokud je v souladu se slovinským zákonem o osobních jménech.

Spojené království²⁷

Spojené království patří mezi nejliberálnější země, co se týče regulace jména a příjmení.²⁸ Regulace však není v jednotlivých zemích Spojeného království stejná, přičemž ve Skotsku a v Severním Irsku se úprava mírně liší. Následující část se tak zaměřuje na regulaci v Anglii a Walesu.

Při narození dítěte je nutné tuto skutečnost oznámit na matričním úřadu (*Registrar of births and deaths*). Tento zápis je upraven zákonem o registraci narození a úmrtí z roku 1953 (*Births and Deaths Registration Act 1953*) a zákonem o registraci narození a úmrtí z roku 1987 (*Registration of Births and Deaths Regulations 1987*). Právní předpisy však nestanoví žádné pokyny týkající se možnosti pojmenování dítěte. Doporučení místním matričním úřadům je, že jméno by se mělo skládat z řady písmen a nemělo by být urážlivé. Důvodem pro omezení jmen na posloupnost písmen je fakt, že jméno obsahující čísla nebo symboly nemá skutečný smysl. Nicméně je možné zapsat jméno s příponou II nebo III apod.

Rovněž také neexistuje limit na počet jmen, které můžou rodiče dítěti dát. Jediným omezením pro délku jména je, že se dané jméno (jedno nebo skládající se z vícera jmen) musí vejít do kolonky na registrační stránce. V případě, že má matriční úřad jakékoliv obavy týkající se jména, pokusí se přesvědčit rodiče, aby svůj výběr znovu zvážili. Úředníci proto návrh jména prodiskutují s rodiči a upozorní je na případné problémy (např. praktické problémy se zápisem jména na pas nebo řidičský průkaz, nebo také problémy se jménem urážlivým), kterým může dítě v budoucnosti čelit. Seznam povolených jmen neexistuje. Rovněž neexistují jména oficiálně určená pro jedno z pohlaví. Jména jsou často spojována s jedním z pohlaví, ale neexistuje žádná oficiální vazba jmen s pohlavím. Neexistuje proto ani problém s tzv. neutrálními jmény.

Co se týče příjmení, to může být změněno kdykoliv bez omezení, pokud se tak neděje za účelem podvodu nebo jiného trestného činu. Osoba tak může přijmout kromě nebo místo svého stávajícího příjmení jakékoliv další příjmení. Obdobně mohou dát rodiče svému dítěti libovolné jméno i příjmení. Nicméně obvyklé je dát dítěti příjmení po otci nebo po matce. Příjmení dítěte může být také kombinací obou příjmení rodičů nebo mohou dát rodiče dítěti příjmení úplně jiné. Výběr příjmení a jména není nijak legislativně omezen. Výběr příjmení dítěte nemohou úředníci na matričním úřadu odmítnout, kromě případů, kdy si mohou myslet, že by se jednalo o něco nelegálního (např. rasistického).

Rovněž příjmení snoubenců po uzavření manželství není nijak legislativně upraveno. Tradičně si žena vezme příjmení manžela, ale ne vždy. Změna jména při manželství proběhne stejně jako v jakémkoliv jiném případě. Uzavření manželství samo o sobě neopravňuje ani nezavazuje člověka ke změně příjmení. Manželé si mohou svobodně zvolit své příjmení.

²⁷ Zdroj ECPRD

²⁸ What can you name your child? BBC [online] 10 August 2007 [cit. 27. 9. 2019] Dostupné z http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/6939112.stm